

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 10 stycznia 2025 r.

Poz. 357

UCHWAŁA NR 26/1447/2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 18 grudnia 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LXXXI/564/2024 Rady Miejskiej w Kępnie z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie uchwalenia regulaminu zasad udzielania dotacji celowych na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi, w części obejmującej:

●pkt 8 "*Rodzaj i nr dokumentu tożsamości*" w załączniku nr 1 do Regulaminu pn. "Kępno wolne od smogu" obowiązującego w latach 2024-2027, stanowiącym "WNIOSEK o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymiany niskosprawnego źródła ciepła na źródło proekologiczne", w części pn. "I. DANE WNIOSKODAWCY (wypełnia wnioskodawca).",

●pkt 8 "*Rodzaj i nr dokumentu tożsamości*" w załączniku nr 4 do Regulaminu pn. "Kępno wolne od smogu" obowiązującego w latach 2024-2027", stanowiącym "ROZLICZENIE DOTACJI CELOWEJ na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi.", w części pn. "I. DANE WNIOSKODAWCY (wypełnia wnioskodawca).",

●w załączniku nr 3 do Regulaminu pn. "Kępno wolne od smogu" obowiązującego w latach 2024-2027", stanowiącym "OŚWIADCZENIE o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie oraz pomocy de minimis w rybołówstwie" wyrażenia w brzmieniu:

— "*pouczony o odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu karnego za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy*",

— "*w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat*", przed wyrażeniem w brzmieniu: "nie uzyskałem/am pomocy de minimis",

— "*w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat*", przed wyrażeniem w brzmieniu: "uzyskałem/am pomocy de minimis",

— "*jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat*", "w tym okresie", zawarte w przypisie (indeksie górnym) dwa, tiret pierwszy,

z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

W przedmiotowej uchwale doręczonej tutejszej Izbie w dniu 27 listopada 2024 r., Rada Miejska w Kępnie powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 403 ust. 5 ustawy

Prawo ochrony środowiska, uchwaliła regulamin zasad udzielania dotacji celowych na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do ww. uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 18 grudnia 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z dyspozycją art. 403 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.), finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać na udzielaniu z budżetu gminy lub powiatu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych w szczególności: osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, osób prawnych, przedsiębiorców oraz jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

Upoważnienie ustawowe dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa powyżej, zawiera przepis art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym rada gminy lub powiatu określa zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.

Z kolei art. 403 ust. 6 ww. ustawy stanowi, że w przypadku, gdy dotacja stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Korzystając z przedmiotowego upoważnienia Rada Miejska w Kępnie podjęła uchwałę Nr LXXXI/564/2024 z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie uchwalenia regulaminu zasad udzielania dotacji celowych na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi.

Przedmiotowa uchwała w § 2 ust. 2 Regulaminu określającego zasady udzielania dotacji celowych w latach 2024–2027 na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi na terenie gminy Kępno, pn. „Kępno wolne od smogu”, przewiduje udzielanie pomocy pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie. W uzasadnieniu do badanej uchwały poinformowano, że: *"Stosownie do art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 708 z późn. zm.) projekt niniejszej uchwały został przesłany do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Uwagi zgłoszone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a dotyczące zapisów dotyczących pomocy de minimis, znalazły odzwierciedlenie w treści regulaminu. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie zgłosił uwag do projektu uchwały ani do regulaminu."*

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby przyjęło, że zostały spełnione wymogi z art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702, z późn. zm.).

Analiza załącznika nr 3 do Regulaminu pn.: "Kępno wolne od smogu" obowiązującego w latach 2024–2027, stanowiącego "OŚWIADCZENIE o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie oraz pomocy de minimis w rybołówstwie" wykazała, że Rada Miejska w Kępnie zawarła obowiązek założenia oświadczenia o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie oraz pomocy de minimis w rybołówstwie o następującej treści: *"Ja niżej podpisany/a ... zam. ... pouczony o odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu karnego za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadczam, że:¹⁾*

□w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat nie uzyskałem/am pomocy de minimis.

□w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat uzyskałem/am pomoc de minimis

(proszę wypełnić poniższą tabelę)²⁾:(...)"

Natomiast pod częścią tabelaryczną ww. załącznika, zawarto następujące zapisy:

²⁾ "Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

—wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy;

—informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis [art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. Nr 59, poz. 404 z 2007 r. z późn. zm.)].

³⁾ Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

—wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat obrotowych, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis w rolnictwie otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;

—wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rybołówstwie jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis w rybołówstwie otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;

—informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie [art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. Nr 59, poz. 404 z 2007 r. z późn. zm.)]."

Z powyższego wynika zatem, że Rada Miejska w Kępnie w załączniku nr 3 do Regulaminu pn.: "Kępno wolne od smogu" obowiązującego w latach 2024-2027, stanowiącym "OŚWIADCZENIE o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie oraz pomocy de minimis w rybołówstwie" błędnie określiła dokumenty, jakie wraz z wnioskiem o udzielenie dotacji zobowiązani są złożyć wnioskodawcy będący przedsiębiorcami, jeżeli ubiegają się o udzielenie pomocy de minimis.

Kolegium Izby wskazuje, że w myśl przepisów art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, obowiązek przedkładania podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie oraz pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, dotyczy wyłącznie podmiotów ubiegających o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

Natomiast podmioty ubiegające się o pomoc de minimis udzielaną od dnia 1 stycznia 2024 r. na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15 grudnia 2023 r.), zobowiązane są do przedkładania wraz z wnioskiem o udzielenie dotacji wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie wnioskodawca otrzymał w ciągu minionych trzech lat, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie. Zgodnie z art. 3 ust. 2 tego rozporządzenia, całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie 3 lat, przy czym, zgodnie z pkt 11 preambuły do ww. rozporządzenia: "dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy de minimis należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy de minimis przyznaną w ciągu minionych trzech lat".

W związku z powyższym, a także mając na względzie zastrzeżenia przedstawione przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność wyrażen

zawartych w załączniku nr 3 do Regulaminu pn.: „Kępno wolne od smogu” obowiązującego w latach 2024 ÷ 2027, w brzmieniu: *"jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat"*, *"w tym okresie"* zawartych w indeksie górnym ²⁾, tiret pierwszy, i w konsekwencji wyrażenia w brzmieniu: *"w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat"* zawartego przed wyrażeniem w brzmieniu: *"nie uzyskałem/am pomocy de minimis"* oraz przed wyrażeniem w brzmieniu: *"uzyskałem/am pomocy de minimis"*.

Kolegium Izby zwraca również uwagę, że przy składaniu oświadczeń (załącznik nr 3 do Regulaminu) przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (przypis ²⁾), pominięto obowiązek złożenia wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie oraz rybołówstwie, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis), natomiast w przypadku podmiotu ubiegającego się o pomoc de minimis w rolnictwie lub w rybołówstwie, pominięto obowiązek złożenia wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis (przypis ³⁾), o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Dodatkowo w załączniku nr 3 do Regulaminu, przed złożeniem podpisu w oświadczeniu o pomocy pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie oraz pomocy de minimis w rybołówstwie Rada zawarła pouczenie o odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu karnego za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.

W ocenie Kolegium Izby wymóg złożenia oświadczenia z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej nie znajduje oparcia w podstawie prawnej podjętej uchwały. Żaden ze wskazanych w niej przepisów - w szczególności przywołany wyżej art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska ustawy - nie daje możliwości nakładania przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podmiot składający wniosek, obowiązku podania danych czy informacji pod groźbą odpowiedzialności karnej.

Nałożenie na składającego wniosek takiego obowiązku może mieć miejsce wyłącznie, gdy przepis ustawy taką możliwość przewiduje.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 marca 2015 r. (sygn. akt I SA/Kr 52/15) wskazał, że: "Słuszne jest zatem stanowisko prezentowane w orzecznictwie, że jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas – w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji – możliwym byłoby odwoływanie się przez organ do pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), czy złożenia oświadczenia o posiadaniu wiedzy odnośnie do takiej odpowiedzialności. Wskazane przepisy (...) nie przewidują takiej możliwości, zaś ustawowego upoważnienia dla organu stanowiącego gminy w tym zakresie nie można domniemywać". W analizowanym przypadku – ustawa Prawo ochrony środowiska również nie przewiduje takiej możliwości.

Zatem uznać należy, że ustalenie w badanej uchwale wskazanego powyżej obowiązku wykracza poza zakres kompetencji organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do ustanawiania zawartości badanej uchwały.

Dalsza analiza badanej uchwały wykazała także, iż w załączniku nr 1 pn. "WNIOSEK o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymiany niskosprawnego źródła ciepła na źródło proekologiczne" oraz w załączniku nr 4 pn. "ROZLICZENIE DOTACJI CELOWEJ na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi.", stanowiących załączniki do Regulaminu pn. ""Kępno wolne od smogu" obowiązującego w latach 2024-2027", w częściach pn. "I. DANE WNIOSKODAWCY (wypełnia wnioskodawca).", Rada Miejska w Kępnie oprócz konieczności podania imienia i nazwiska wnioskodawcy, adresu zamieszkania/siedziby wnioskodawcy, adresu do korespondencji, telefonu kontaktowego, adresu e-mail, numerów: PESEL, REGON i NIP, postanowiła także o konieczności podania danych w zakresie rodzaju i nr dokumentu tożsamości (pkt 8).

W ocenie Kolegium Izby wymóg ten, przy żądaniu podania innych danych, o których mowa wyżej, identyfikujących osobę składającą wniosek czy też rozliczenie nie jest adekwatny do tego co jest niezbędne dla osiągnięcia celów, dla których wskazane dane są przetwarzane.

Dla uznania legalności działania, organ stanowiący, poza wykazaniem istnienia podstawy prawnej winien czynić zadość tzw. zasadzie adekwatności danych w stosunku do celów ich gromadzenia, która powinna być rozumiana jako równowaga pomiędzy dobrem osoby, której dane dotyczą, a interesem organu. Oznacza to, że organ nie może pozyskiwać danych w zakresie szerszym, niż niezbędny dla osiągnięcia zamierzonego celu, jak również danych o większym, niż uzasadniony tym celem, stopniu szczegółowości.

Tym samym żądanie podania wskazanych danych, na etapie rozliczenia dotacji nastąpiło bez podstawy prawnej.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że niezachowany został termin przedłożenia uchwały do nadzoru wynikający z przepisów art. 90 ustawy o samorządzie gminnym (tj. 7 dni od dnia jego podjęcia) - uchwała Nr LXXXI/564/2024 Rady Miejskiej w Kępnie w sprawie uchwalenia regulaminu zasad udzielania dotacji celowych na likwidację niskosprawnych źródeł ciepła i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi podjęta została w dniu 22 kwietnia 2024 r., natomiast do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wpłynęła w dniu 27 listopada 2024 r.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.